

drejer sig. Dersom Taksationen i øvrigt havde været aldeles urimelig, og dersom Laanene vare blevne bevilgede uden Forstand, vilde det kun have forslaaet meget lidt, at der indbetaltes 5 pCt. Nej, det som er det afgørende, det som gør vore Kreditforeninger sikre og solide, er det solidariske Ansvar, det at alle Ejendomme hæfte under eet, saa der skal en overordentlig Grad af Uforstand eller Uheld til, for at en Forening ikke skal kunne staa sig. Det har jo ogsaa vist sig i en lang Række af Aar, at Kreditforeningerne klare sig brillant. De have været ledede med en passende Grad af Omsigt, og ere nu i en meget gunstig Tilstand.

Naar man derfor ved Stiftelsen af Kreditforeninger forlanger, at der skal være et Reservefond, er Grunden den, at det umuligt kan vides i det Øjeblik, Kreditforeningen dannes, hvilken Tilgang, den vil faa. Hvad der derimod er ganske afgjort og sikkert, er, at selve Etableringen medfører ret anseelige Omkostninger. Der maa Penge til for at dække disse, der som Regel fordeles paa flere eller færre af de første Aar, i hvilke Kreditforeningen virker. Derfor maa man have et Reservefond. Men i øvrigt bør principmæssigt det kontante Indskud, der gøres, ikke være større, end at Kreditforeningen herigennem til enhver Tid har Penge nok til at betale $\frac{1}{2}$ Aars Rente; mere behøves ikke. Den Fare, der skal afværiges, kan jo ikke være den, at Kreditforeningerne kunne være usolide, at det solidariske Ansvar kan være som Vind, thi saa vilde hverken 2 eller $2\frac{1}{2}$ eller 5 pCt. eller overhovedet nogen Indbetaling forslaa; men Meningen er, at Foreningerne skulle have en realisabel Reserve, som de i ulykkelige Tilfælde kunne tage af. Derigennem faa Kreditorerne Vished for, at der haves Valuta til at betale næste Termins Renter og Afdrag med, selv om ikke en eneste Debitor betaler, hvad han skal, — skønt dette jo er usandsynligt. Man kunde tænke sig saadanne Forhold, som at Landet bliver besat af en Fjende et halvt eller et helt Aar. Man maa da have Adgang til at gøre Penge, og det kan man ikke, hvis man ikke har et Reservefond, en Reservefondkapital, som er ude, og paa hvilken man kan rejse de fornødne Laan. Men ud over det behøves intet; thi i Statutterne for alle Kreditforeninger indeholdes en Bestemmelse om, at hvis Reservefondet gaar ned under en vis Størrelse, kan Bestyrelsen med 3 Maaneders Varsel forlange ekstraordinære Indbetalinger af alle Medlemmer for at

dække det fornødne og for at bringe Reservefondet op til den Minimumsstørrelse, som det i alle Tilfælde skal have, saa der er Penge nok til næste Termin.

Nu er Forholdet i denne Forening det, at man er kommen op til et Reservefond, der er lig $7\frac{1}{2}$ pCt. af den udlaante Kapital, saaledes, at det er betydeligt større, end hvad der behøves. I Virkeligheden ligge disse Penge som en død Kapital i Kreditforeningens Pengekasse, og Medlemmerne ere udelukkede fra at bruge den i deres Virksomhed, hvilket er ganske urimeligt. Man bør ikke tage den levende Kapital fra dem, for saaledes at lægge den ind i Kreditforeningens Pengeskabe. Sligt bør ikke finde Sted.

Jeg kan altsaa i og for sig slutte mig til Lovforslaget — naturligvis med Hensyn til de kommende Serier, med Hensyn til de andre kan man jo ikke bestemme noget —; men med dette Resultat er jeg ikke tilfreds. Thi af de Grunde, jeg har nævnt, og som ere de egentlige rationelle Synspunkter for Stiftelsen og Bestyrelsen af en Kreditforening, maa man konsekvent komme til at imødekemme det Andragende, som ligger paa Tingets Bord fra Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland, der er oprettet i Henhold til en Lov af 14de April 1893. I denne blev det ligeledes bestemt, at der skulde gøres Indskud af 5 pCt. af Kapitalen. Naar man den Gang satte Indskuddet til 5 pCt., uagtet det i Lovforslaget, som ved privat Initiativ var blevet indbragt i Folketinget, var sat til $2\frac{1}{2}$ pCt., var Grunden netop den, at man vilde stille Foreningen paa lige Fod med den jydsk Købstadskreditforening; saa længe alle Beboere af Købstæderne ikke kunde faa Kreditforeningslaan paa andre Vilkaar end ved at indskyde 5 pCt., vilde man ikke give Grundejere paa Landet Ret til at danne en Kreditforening paa væsentlig bedre Vilkaar. Det var Grunden, og naar man nu i rigtig Erkendelse af, hvad fornuftige Grundsætninger medføre, gaar til at ændre Loven om den Nyjydsk Købstadskreditforening, bør man efter min Opfattelse gøre det samme med Hensyn til Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland. Jeg mener, at sjældent har der foreligget et saa velbegrundet Andragende som dette. Der henvises deri — og med Føje, hvis man overhovedet vil tage Hensyn til, hvor stor Foreningens Reservefond er, — til, at den allerede nu har en Udlaanskapital paa $11\frac{1}{4}$ Mill. Kr., hvad der er meget betydeligt efter de 8—9 Aar, den har virket, særlig i Sammenligning